

■ Utolsó levél Cseres Tibornak Tiborkám,

hadd szólítsalak búcsúzás-ként így, ahogyan Feleséged, Nóri szőlítgatott a puritán berendezésű csabai szerkesztőségben, 1945-ben, immár áldott állapotban sűrűve-forogva körülöttünk; némi elemőzsiát hozva déltájt a kéttágú szerkesztőségnek...

Tizenöt, sűrű munkával töltött, mégis boldog hónapot tölthettem melletted. Megtanultam, hogyan lehet szép, szabatos magyarsággal fogalmazni; s azt is tán: hogyan lehet egymásnak-dúródó, sőt egymásra kigyót-békát üvöltöző embereket emberséges, derűs szavakkal barátokká csilapítani... „Öregbojtárom” – mutattál be csendes szóval Csécsy Imrének, Szabó Zoltánnak és Féja Gézának. „Csak engedné szabadon végre a meleg szívét

is a sziporkázó elméje melé” – mondotta nekem kényerespajtásod, Asztalos István. – „Akkor bizony igen nagy író válhatnék belőle...”

Ő már nem érhetette meg, hogy az „Elvesztett és megőrzött képek”-ben, a „Vízaknai csaták”-ban, az „Őseink kertje: Erdély”-ben, s megannyi remekműben – szabadon engedted, bizony...

S mily büszke voltál arra, hogy az „őz” szögedi nyelvjárás éppoly otthonos a szádon, mint a gyergyói és a palóc, s az „íz” békési... Fájdalommal kell tudomásul venni: egyiken se szólalhat sz meg többé... Áldjon az Isten leírt és elmondott szavaidért, életművedért, emberségedért! El nem felejtethünk!

Dér Endre

Sikeres kórusaink

A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége (KÓTA) Gyermek- és Ifjúsági Énekkari Tagozata az 1992/93. tanévre is meghirdette a hagyományos Éneklő Ifjúság hangversenyek és kórus-találkozók megrendezését.

Az 1993 áprilisában és májusában megtartott kórushangversenyeken a szegedi énekkarok magas színvonalon adtak számot tudásukról.

Arany minősítést kaptak: Béke Utcai Ált. Isk. Kórusa (karvezető: *Korsósne Balogh Katalin*), Jerney János Ált. Isk. Énekkara (*Veress Katalin*), JGYTF I. Sz. Gyak. Ált. Isk. Bartók Gyermekkórusa (*Erdősne Fagler Erika*), JGYTF I. Sz. Gyak. Ált. Isk. Mozart Kórusa (*Diamant Ágnes*), JGYTF II. Sz. Gyak. Ált. Isk. Énekkara (*Csányi Zsuzsanna*), Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Szegedi Konzervatóriuma

Leánykara (*Rozgonyi Éva*), Napos Úti Ált. Isk. Énekkara (*Pávó Ibolya*), Tarján III. Sz. Ált. Isk. Énekkara (*dr. Nagy Lászlóné*), Tömörkény István Gimnázium Leánykara (*Dohány Gabriella*).

Ezüst minősítést kaptak: Alsóvárosi Ált. Isk. Kórusa (karvezető: *Tóth Éva és Kolompár Anna*), Gutenberg János Ált. Isk. Kórusa (*Farkas Lilla*), Tabán Ált. Isk. Kicsinyek Kórusa (*dr. Gaizerné Mezei Annamária*), Tabán Ált. Isk. Kórusa (*Bánszky Jánosné*), Tisza-parti Ált. Isk. Kórusa (*Bánhidi Éva*).

Színvonalasan szerepeltek, minősítést nem kérve:

JGYTF I. Sz. Gyak. Ált. Isk. Kodály Kórusa (karvezető: *Siposné Csendes Éva*), Rókusi I. Sz. Ált. Isk. Kicsinyek Kórusa (*Acsai Gabriella*), Rókusi I. Sz. Ált. Isk. Énekkara (*Baricz Zsoltné*), 624. Sz. Ipari Szakmunkásképző Iskola Énekkara (*Burkócs Ferenc*), Széchenyi István Gimnázium és Szakközépiskola Énekkara (*dr. Hofszang Józsefné*).

■ II. János Pál pápa pünkösdi bullája nyomán új határokat kap a szeged-csanádi római katolikus egyházmegye. A változtatásról egyelőre annyit tudni, hogy ezzel a szegedi központú egyházmegye teljes egészében magába foglalja majd Csongrád és Békés megyéket, valamint Szolnok megye Kun-szentmárton köré eső kis területét. Az egyházmegye korábbi területéhez képest változás, hogy Hajdú-Bihar megye délkeleti része leválik róla, és az alakuló Debrecen-Nyíregyházi egyházmegyéhez kapcsolódik majd. II. János Pál a bulla végrehajtásával Angelo Acerbi érseket, pápai nunciust bízta meg, aki – akárcsak Gyulai Endre szeged-csanádi megyés püspök – jelenleg az országos püspökkari konferencián vesz részt. Ez a konferencia az, amelyik többek között véglegesíti az új magyar egyházmegyei határok kérdését is.

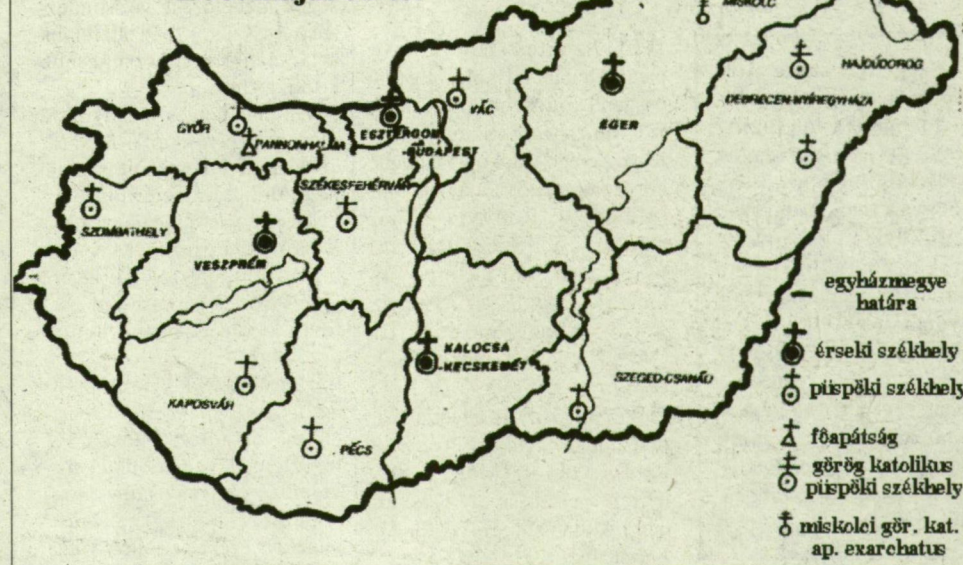
Az egyházmegyei határok módosítása és az új kinevezések már a pápa magyarországi látogatásának eredményeként tekinthetők. II. János Pál bullája hivatalosan is véget vetett annak az ábrándnak, amely az egyházmegye csonkaságát jelképesen a határon túli területek esetleges eljövendő visszafogadásával hozta összefüggés-

■ (Budapesti tudóstonktól.)

Háromnapos püspökkari konferenciát kezdett tegnap a Magyar Katolikus Püspöki Kar. Ebből az alkalomból a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának dísztermében tegnap délelőtt sajtótájékoztatót tartott Gyulai Endre szeged-csanádi megyés püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Kar elnökhelyettese, dr. Paskai László bíboros, prímás, esztergomi érsek, dr. Seregély István egri érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Kar elnöke, valamint monsignore Angelo Acerbi pápai nuncius. Dr. Seregély püspökkari elnök ismertette a hét-fő esti TV Híradóból és a ked-

■ A szeged-csanádi egyházmegye új határai Az „ábrándnak” vége

Magyarország katolikus egyházmegyéi
1993. május 30-tól

be. Azzal pedig, hogy a szeged-csanádi egyházmegye magába foglalja majd Csongrád megye teljes területét, megszűnik az a visszás területi állapot, melyben a szegedi püspöki székhelytől néhány mérföldre lévő települések – Algyő, Tápé, Kiskundorozsma – a váci püspök igazgatása alá tartoztak.

Az új egyházmegyei határokon belül került települések, többek között Pustamér, Bordány, Mindszent, Szegvár, Üllés, vagy a városok: Hódmezővásárhely, Csongrád és Szentes egyházi igazgatási rangjáról és hovatartozásáról még csak találgatni lehet. Az utóbbi három valószínűleg megmarad esperesi kerületi

központnak, a bordányi vonal plébániái pedig feltételezhetően a kisteleki esperességbe jutnak, amelyhez mostanáig mindössze 4 plébánia tartozott. Minderről, az egyházmegyei papi szenátus megkérdezésével a püspök dönt majd.

S. P. S.

Acerbi egyetért velünk

di lapokban már köztudottá vált, a magyar egyházmegyeket érintő változásokat: II. János Pál pápa pünkösdi bullájával két új egyházmegyet hozott létre, a kaposvárit és a debrecen-nyíregyházi – ez utóbbit az egri főegyházmegyből és a szeged-csanádi egyházmegyből választva le. Átrendezte II. János Pál a három magyar egyházi tartományt, és új érsekséggé, valamint metropolitál székhellyé emelte Veszprémet.

Az Esztergom-Budapesti

érsekhézhhez tartoznak Győr, Szekesfehervar, Hajdúdorog egyházmegyéi, a Kalocsa-Kecskeméti érsekséghez Pécs, Szeged-Csanád egyházmegyéi tartoznak, az egri érsekséghez Vác, Debrecen-Nyíregyháza egyházmegyéi, Veszprémhez pedig Kaposvár, Szombathely egyházmegyéi tartoznak.

A Délmagyarország megkérdezte Acerbi apostoli nunciust, hogy a romániai katolikus püspökségek területi hovatartozásának változása mikorra várható? Magyarországi láto-

gatása után II. János Pál érseki rangra emelte a gyulafehérvári püspökséget. Gyulafehérvár így közvetlenül Rómához tartozik, a szatmárnémeti, nagyváradi és temesvári püspökségek azonban maradtak Róma latin testvére, Bukarest igazgatása alatt. Holott Gyulafehérvár magyar érsekehez kellene tartozniuk. „Egyetért a magyarok azon törekvésével – mondta Acerbi pápai követ –, hogy ez az ügy rendeződjék. Az első lépés volt Gyulafehérvár érsekséggé emelése. Annyit mondhatok, hogy a Magyarországgal szomszédos országok egyházi helyzete tanulmányozás alatt áll. Konkrétumot egyelőre nem tudok mondani.”

■ Szegedi egyházzenei napok Dohnányi imája

Hadd kezdje a krónikás 63 évvel ezelőtti elődjének véleményével, a Fogadalmi Templom felszentelésének másnapján megjelent, 1930 október 26.-i Délmagyarországból. Az ismeretlen szerző a premieren Dohnányi Ernő Szegedi miséjéről így ír: „modern hangzat, szellemes felépítés, öntudatosan formált művészet egyesül benne klasszikus tradíciókkal és mélyeséges áhítatba ringatja a szenvedőt, ujjongót, sorsüldözöttet és szerencsefiát. (...) Miséjében valóban imádkozik Dohnányi.”

Bár elődünk elragadtatása, érthetően, az ünnepnek is szól, s ismét meghallgatva, a Szegedi mise kevésbé tűnik modern hangzásúnak (sokkal inkább a romantikus misekomponálást követőnek, s szép hanganyagával a könyörgés és a kegyelem élményét gazdag pátozzsal feldolgozó zeneműnek) – a mise ma is megszólaltatásra érdemes. Hétfő esti előadása a mű világának hangulati teljességét adta vissza, benne a félelemkeltő örvénylással, a rajongó megtisztulási-vágygálgal s a lélek mindama kavargásával, amelyben fájdalmasan esdekel a bi-

Az egyházzenei napok első hangversenyén Acél Ervin vezényletével a Szegedi Szimfonikus Zenekar, a Vaszy Viktor Kórus (karigazgató: Gyüdi Sándor) és a Fogadalmi Templom Énekkara (karnagy: Varjasi Gyula) adta elő Dohnányi Ernő Missa in dedicatione Ecclesiae című templomszentelő miséjét. A szólószerzők: Csavlek Etelka, Szonda Éva, Derecskei Zsolt és Kenesey Gábor énekelt. Orgonán Bottkáné Égető Mária játszott.

zonyosságért – az előadásnak mindent sikerült megragadnia, ami a sokaságra, az együttesre, s egyáltalán: a közös lelkiségre jellemző. Az előadás a mű teljességét visszaadta – árnyalatait nem.

A nagy együtt- és ellenhangzások zengése összemosta azt, ami egyszeri, ami megismételhetetlenül akkor, ott, és csakis Istenre s egyetlen kéréljőre tartozik. A nagy hangzás, a kettős kórus közösségi érzelmét árasztó ereje hangerőben nem kapta meg ellenpontul azt amit a mise, emelkedettség (az örök, az állandó, a múlhatatlan) mellé mint szűnőt, mint enyészőt állít: a szemé-

lyességet. Ennek oka talán a kórus és a zenekar elhelyezéseben kereshető. A Fogadalmi Templom hajójának kellős közepén, figyelembe véve a terem majd két másodperces visszahangját, nem lehet két kórust úgy pódiumra állítani, hogy eközben az alattuk játszó zenekart is hallja a közönség. A zenekar játékból – nem túlzás – a hallgató számára teljesen kimaradtak a vonós szólások, és bizonyos mértékig ugyanígy járt a szólisták hangja is, amely egy-egy erőteljesebb kórusének alatt elhallkult és elveszett a templomi térszengésében. Nagy kár, mert éppen az énekszólók voltak,

amik révén (ahogy a benedictus-tételben sikerült is) a mise közösségi pátozzának ereje mellé megkapta volna az esendőségnek azt a sugárzását, amely oly gazdaggá teszi e darabot. A kórus és a zenekar karzati elhelyezése bizonyára szerencsésebb lett volna. Mert, hiába a két jól éneklő kórus, hiába a szólisták mives éneke (Szonda Éva gyönyörű altja!), ami így felhangzott, abban elhalványodott valami.

Dohnányi imája volt az.

Panek Sándor

Pár nap híján 270 éve hogy Johann Sebastian Bach Ich hatte viel Bekümmernis című (No. 21.) kantátája először hangzott fel a lipcei Tamás-templomban. A 11 tételes szakrális kompozíciót ma este a Salieri Kamarazenekar és a Canticum Kamarakórus adja elő a szegedi egyházzenei napok harmadik hangversenyén az Evangélikus Templomban. A kamarakórus művészeti vezetője: Gyüdi Sándor. A szólisták: Széll Bernadett (szoprán), Megyesi Schwartz Lúcia (alt), Marosvári Péter (tenor), Altorjai Tamás (basszus). Vezényel Pál Tamás. A hangverseny 19 órától kezdődik.

Zenés Gyermekszínház

A Király-König Péter Zeneiskola Zenés Gyermekszínháza május 30-án Budapesten, a Legó-várnál felállított Milka Színpadon részletet mutatott be Romhányi-Fényes: Hamupipóke című darabjából. A nagy sikerű előadásért a szereplők Legó ajándékokat kaptak. A színdarabot a Kamaraszínházban

és a Zeneiskola nagytermében szeptembertől újra láthatja a szegedi közönség is. Az iskola Zenés Gyermekszínháza Fekete Gizi és Rác Tibor színművészek vezetésével a következő tanévre új bemutatókat is tervez, amelynek szerepeire szeptember első hetében tartanak felvételt.

Utaznak-e?

♦ A Liszt Ferenc Kamarakórust egyedüli kórusként jelölte a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége a június 16.-án Svédországban megrendezendő Nemzetközi Fesztiválra. Hogy utaznak-e, kérdésünkre Illés Mihály karmester elmondta: eddig ugyan sikerült a dalosoknak előteremteni az utazáshoz szükséges pénzt, de ehhez az úthoz elkerülhetetlen a szponzori segítség.

A Liszt Ferenc Kamarakórus 1984-ben alakult. Az idő során a diákok mellé különböző végzettségű tagok (gyógyszerész, mérnök, pedagógus, jogász) csatlakoz-

tak. Fenntartó intézményük nincs, ideiglenes próbatermet a Ferences Rendház biztosít, ahol kiemelkedő egyházi ünnepeken énekelnek, így hálálva meg az ingyenes próbalehetőséget.

Szegeden, a megye falvaiban, városaiban lépnek fel, állandó vendégei a budapesti Magyar Nemzeti Galériának. Számos külföldi városban énekeltek (Stockholm, Salzburg, Uppsala, Párizs). Tavaly az augusztus 20.-a tiszteletére rendezett ünnepségen megkapták az év Kiváló Kórusa címet és a Nívódíjat.

Cs. Z.